

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE OLOMOUCKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V OLOMOUCI

Wolkerova 74/6, 779 11 Olomouc, tel. 585 719 111, e-mail: epodatelna@khsolc.cz, ID: 7zyai4b

Č.j.: KHSOC/71879/2020/RED

V Olomouci 15. 12. 2020

Sp.zn.: KHSOC/71879/2020

Vyřizuje: Mgr. Dana Strnisková, Ph.D.

tel: 585 719 258, e-mail: dana.strniskova@khsolc.cz

K Vašemu č.j.: KUOK 127532/2020 ze dne 30. 11. 2020

Počet listů/příloh:

Adresát

Krajský úřad Olomouckého kraje

Ing. Bohuslav Kolář, MBA

vedoucí odboru zdravotnictví

v zastoupení

Mgr. Marcelou Staníkovou

vedoucí oddělení zdravotní péče

Jeremenkova 40b

779 11 Olomouc

Závěrečná zpráva o realizaci zdravotně preventivních programů v Olomouckém kraji v roce 2020

Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci (dále jen „KHS“) tímto zasílá v návaznosti na usnesení Zastupitelstva Olomouckého kraje č. UZ/19/38/2019 ze dne 17.2.2020, kterým bylo schváleno poskytnutí peněžního daru ve výši 300 000,- Kč, závěrečnou zprávu o realizaci zdravotně preventivních programů „*Zvedni se ze židle*“, „*Jsem nezávislý, nekouřím*“, „*Bud' HIV negativní, chraň si svůj život*“ a „*Jíme zdravě, pestře, hravě*“ v roce 2020.

Všechny vyjmenované programy jsou dlouhodobě zajišťovány kvalifikovanými pracovníky a školám Olomouckého kraje nabízeny zcela zdarma.

Vyjma programu „Zvedni se ze židle“ jsou všechny zdravotně preventivní programy koncipovány jako soutěžní hra s důrazem na skupinovou a kooperativní formu výuky a v jejich průběhu je vždy několikrát zdůrazněno, že vznikly za podpory Olomouckého kraje.

Přes veškerou možnou snahu se nám bohužel díky nepříznivé epidemiologické situaci související s výskytem onemocnění COVID-19 a následně opakovaně vyhlášenému nouzovému stavu, restriktivním opatřením a dlouhodobému uzavření škol, nepodařilo předpokládaný odhad pro rok 2020 (55 akcí, 1375 edukovaných žáků) naplnit (na rozdíl od předchozího roku, kde jsme plán o 51 % překročili).

Celkově se v roce 2020 uskutečnilo v prostorách KHS 29 akcí pro 758 žáků z 21 škol Olomouckého kraje, okresů Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk. Vzhledem k tomu, že

školní výuka v roce 2020 probíhala jen od 2. 1. do 11. 3. a poté od 1. 9. do 14. 10., tedy čtyři měsíce místo předpokládaných deseti měsíců, **podařilo se nám splnit plán na 55%.**

KHS všechny výše zmíněné zdravotně preventivní programy a akce navrhuje, vytváří, připravuje, lektoruje i organizuje nad rámec své činnosti vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Veškerou činnost v souvislosti se zdravotně preventivními programy zajišťuje pro celý Olomoucký kraj na KHS jedna osoba. O zdravotně preventivní akce pořádané KHS je takový zájem, že bohužel ani při maximálním úsilí nejsme schopni plně vyhovět všem zájemcům. Poptávka ze strany škol v Olomouckém kraji převyšuje možnosti KHS tak markantně, že pro její uspokojení by bylo zapotřebí pro oblast podpory zdraví a zdravotní politiky zaměstnat nejméně jednoho dalšího pracovníka navíc. I přes uvedenou vytíženost, tedy nepoměr mezi možnou nabídkou a vysokou poptávkou, budeme velmi rádi na zdravotně preventivních akcích plynule pokračovat i v roce 2021.

Konkrétně k jednotlivým programům:

1. „Jsem nezávislý, nekouřím“

Cílová skupina:

Žáci 6. – 8. ročníku ZŠ Olomouckého kraje

Odborný garant:

KHS

Pořadatelé:

KHS a Olomoucký kraj

Stručný popis programu:

Hlavním cílem programu „*Jsem nezávislý – nekouřím*“ je zvýšení znalostí dětí a mládeže o rizicích spojených s kouřením, a to jak klasických cigaret, tak i jejich alternativ jako jsou vodní dýmky nebo elektronické cigarety. Program by měl formovat postoj dětí ke kouření a doporučovat zdravý životní styl, nezatížený problémy a onemocněními spojenými s užíváním tabákových výrobků.

Programu „*Jsem nezávislý, nekouřím*“ se v roce 2020 zúčastnilo během **27** zdravotně preventivních akcí celkem **708 žáků z 19 ZŠ** Olomouckého kraje.

Propagace:

K programu „*Jsem nezávislý, nekouřím*“ byly vytvořeny v loňském roce propagační materiály prezentace, podklady ke skupinovým úkolům, propagační plakát a informační brožura (příloha 1, obr. 1, 2, 3, 4, 5). Na všech materiálech je uvedeno logo Olomouckého kraje. Tyto materiály používáme dodnes.

2. „Zvedni se ze židle“

Cílová skupina:

Žáci MŠ, ZŠ a SŠ a SOU Olomouckého kraje

Odborný garant:
KHS

Pořadatelé:
KHS a Olomoucký kraj

Stručný popis programu:

Cílem programu je zvýšit pohybovou aktivitu nejen mládeže, ale celé populace, zvednout lidi ze židle, odtrhnout je od svých chytrých telefonů a počítačů a hravou formou je k pohybové aktivitě pozitivně motivovat.

Programu „*Zvedni se ze židle*“ se v roce 2020 zúčastnilo celkem 758 žáků ZŠ v Olomouckém kraji z okresů Olomouc, Prostějov, Přerov i Šumperk. Původně plánované workshopy nemohly být vzhledem k situaci s onemocněním COVID-19 v roce 2020 realizovány a rádi bychom je uskutečnili v roce následujícím.

Financování projektu „*Zvedni se ze židle*“

Z daru byla hrazena realizace instruktážního videa včetně produkce, postprodukce, pronájmu techniky, know how a autorských práv, míčky, výroba krabiček pro dárkové balení míček, potisk krabiček a jejich kompletace. Celková částka za výše uvedené předměty je vyčíslena na **114 058,7 Kč**.

Propagace:

K programu „*Zvedni se ze židle*“ byly v loňském roce vytvořeny propagační materiály (instruktážní videa, instruktážní brožury, igelitové tašky a krabička s míčky) obsahující logo programu a logo Olomouckého kraje (příloha 1, obr. 6, 7, 8). Tyto materiály používáme dodnes.

Instruktážní videa jsou dostupná zde:
<http://www.khsolc.cz/zvednisezezidle/>

3. „Jíme zdravě, pestře, hravě“

Cílová skupina:

Žáci 3. ročníku ZŠ Olomouckého kraje, rozšíření pak pro žáky 6. ročníku ZŠ Olomouckého kraje

Odborný garant:
KHS

Pořadatelé:
KHS a Olomoucký kraj

Stručný popis programu:

Cílem programu je **zlepšit znalosti dětí mladšího školního věku o správné výživě** a ovlivnit tak jejich postoje ke konzumaci zdraví prospěšných potravin. Zábavnou formou hry s prvky soutěže by se děti měly naučit vybírat si zdraví prospěšné potraviny a orientovat se v široké nabídce potravin na našem trhu.

Programu „*Jíme zdravě, pestře, hravě*“ se v roce 2020 stihlo zúčastnit během 2 zdravotně preventivních akcí celkem **50 žáků ze 2 ZŠ Olomouckého kraje**.

Financování projektu „Jíme zdravě, pestře, hravě“:

Z daru bylo hrazeno 5 ks balanco točna a 5 ks pedalo classic. Celková částka za výše uvedené předměty je **30 930 Kč**.

Propagace:

K programu „Jíme zdravě, pestře, hravě“ byly v předchozích letech vytvořeny propagační materiály (prezentace, plakáty, pracovní list, pracovní sešit, igelitové tašky, atd.) obsahující logo programu a logo Olomouckého kraje (příloha 1, obr. 9, 10, 11, 12). Tyto materiály používáme dodnes.

4. „Bud' HIV negativní, chraň si svůj život“

Cílová skupina:

Žáci 8. a 9. tříd ZŠ a 1. ročníky SOU a SŠ Olomouckého kraje. Věková kategorie 13-16 let.

Odborný garant:

KHS

Pořadatelé:

KHS a Olomoucký kraj

Stručný popis programu:

Cílem programu „*Bud' HIV negativní, chraň si svůj život*“ je zvýšit jak teoretické, tak praktické znalosti žáků o problematice HIV/AIDS a ostatních pohlavně přenosných chorobách. Cílovou skupinu tvoří zejména žáci ve věkové skupině 13-16 let, kde lze předpokládat, že jsou žáci teprve na počátku svého pohlavního života a je tudíž nesmírně důležité, aby získali správné návyky v oblasti prevence pohlavně přenosných chorob.

Byť je o program „*Bud' HIV negativní, chraň si svůj život*“ ze strany škol největší zájem, **nestihl se v roce 2020 v Olomouckém kraji vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a s ní souvisejícím uzavření škol a nouzovému stavu bohužel vůbec realizovat.**

Financování projektu „Bud' HIV negativní, chraň si svůj život“:

Z daru byly hrazeny cvičné kondomy bez krabičky a potisku a výukové pomůcky pro nácvik manipulace s kondomem. Celková výše nákladů je **24 082 Kč**.

Propagace:

K programu Bud' HIV negativní, chraň si svůj život, byly v předchozích letech vytvořeny propagační materiály (prezentace, plakáty, pracovní listy, pexeso, igelitové tašky, brožura a kondomy v reklamní krabičce) obsahující logo programu a logo Olomouckého kraje (příloha 1, obr. 13, 14, 15, 16, 17). Tyto materiály používáme dodnes.

- **Financování drobných odměn a propagačních materiálů pro žáky**

Pro všechny výše uvedené programy byla i v roce 2020 použita část daru na financování drobných propagačních předmětů pro účastníky preventivních programů. Jednalo se o propagační reflexní pásky (příloha 1, obr. 18) a propagační batůžky (příloha 1, obr. 19). Reflexní pásku si jako ochranný prvek pro zvýšení bezpečnosti v silničním provozu, odnáší každý z účastníků našich zdravotně preventivních akcí. Propagační batůžky a ostatní propagační předměty, zakoupené v předchozích letech, si odnáší jen členové vítězné skupiny. Všechny předměty jsou označeny logem Olomouckého kraje. Celková částka použitá na zakoupení a potisknutí těchto předmětů byla **79 279,2 Kč**.

Na začátku roku 2020 byl rozeslán též nabídkový leták pro školy v Olomouckém kraji (příloha 1, obr. 20).

- **Financování provozního vybavení pro realizaci projektů**

V rámci daru byly nakoupeny pro žáky tužky, sloužící k vyplnění vstupních a výstupních dotazníků k programu za 2 262,7 Kč. Celková výše nákladů na pořízení provozního vybavení činila tedy **2 262,7 Kč**.

Za rok 2020 KHS z finančního daru Olomouckého kraje vyčerpala celkem **250 612,6 Kč** (objednávky uskutečněné do konce září 2020). Naplánované programy byly plně obsazené od 15. 1. 2020 až do konce června 2020. Vzhledem k tomu, že školní výuka probíhala v prvním pololetí roku 2020 jen od **2. 1. do 11. 3.**, podařilo se KHS uskutečnit jen akce do 11. 3. 2020. Na konci června a srpna se KHS aktivně spojila se školami, pro které však díky epidemiologické situaci nemohl být program uskutečněn a byl dohodnut **náhradní podzimní termín edukace žáků/studentů**.

Na podzim 2020 díky pokračující nepříznivé epidemiologické situaci, omezení výuky na základních a středních školách, které pak byly opět plošně uzavřeny, nebylo možné preventivní programy zajistit. Pomůcky, propagační materiály i kancelářské potřeby tedy nemohly být v plánovaném termínu použity z nepředvídatelného důvodu, ale vzhledem k jejich charakteru mohou být použity při pozdější realizaci projektů v roce 2021.

Velice si jako regionální orgán ochrany veřejného zdraví vážíme nastavené dosavadní spolupráce s Olomouckým krajem v oblasti zdravotně preventivních aktivit, zaměřených na boj s civilizačními a infekčními onemocněními a zvyšování zdravotní gramotnosti budoucích generací, stejně jako učitelé a žáci v našem kraji.

Navzdory současné epidemiologické situaci věříme, že v budoucnu bude možné na těchto zdravotní podporujících aktivitách spolu s Olomouckým krajem dále spolupracovat.

S pozdravem

MUDr. Lenka Pešáková, Ph.D.
ředitelka

Přílohy:

1. Obrazová příloha

2. Vyúčtování poskytnutého finančního daru
3. Čestné prohlášení

Rozdělovník:

1. KHS - spis
2. Adresát – doporučeně na doručenkou